

Landbrugsstyrelsen
Direkte Betalinger
Nyropsgade 30
1780 København V

Landbrug & Fødevarer FmbA

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Sendt per mail til: direktebetalinger@lbst.dk, lendal@lbst.dk og morfre@lbst.dk
Journalnummer: 18-1121-000002

Høring vedrørende bekendtgørelse om markblok, elektronisk fællesskema og elektroniske tilsagnsskemaer

Landbrug & Fødevarer fremsender hermed høringssvar vedrørende udkast til bekendtgørelse om markblok, elektronisk fællesskema og elektroniske tilsagnsskemaer. Høringssvaret er udarbejdet i samarbejde med SEGES.

Høringssvaret forholder sig til det fremlagte udkast til bekendtgørelse, men det fulde overblik over ansøgningsrunden 2019 haves ikke, da det ikke er alt vejledningsmateriale til de enkelte ordninger og til udfyldelsen af fællesskema og de nye skemaer, som er i høring. Landbrug & Fødevarer vil derfor sandsynligvis komme med yderligere bemærkninger, ikke mindst i forbindelse med de kommende høringer af vejledningsmaterialet. Endvidere henvises der generelt til de høringssvar Landbrug & Fødevarer allerede har afgivet vedrørende bekendtgørelserne for Økologisk Arealtilskud og tilskud til pleje af græs- og naturarealer.

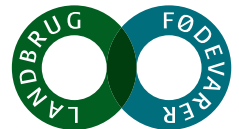
Generelt skal det bemærkes, at det vil lette læsningen af udkastet til bekendtgørelse, hvis rettelser og tilføjelser fremgår med synlig skrift.

De væsentligste ændringer i høringmaterialet vedrører ansøgnings- og ændringsfrist for fællesskemaet, overgang til 1:1 indtegning for pleje af græs- og naturarealer, anvendelse af konverteringsskemaer og nyt ansøgningsskema til ansøgning om tilsagn til økologisk arealtilskud og pleje af græs- og naturarealer.

Frister

Landbrugsstyrelsen foreslår i § 7 at fastsætte ansøgningsfristen for ansøgningsrunden i 2019 til den 17. april med efterfølgende ændringsfrist den 12. maj. Såfremt det planlægges at åbne fællesskemaet som vanligt den 1. februar, er dette en meget utilfredsstillende indskrænkelse af ansøgningsperioden, der normalt forløber frem til den 21. april. Mange konsulenter er i forvejen pressede for at nå de normale frister. Eftersom den 17. april ligger umiddelbart inden påske, er det helt nødvendigt, at ansøgningsrunden startes tidligere end en 1. februar, så den fulde længde af ansøgningsperioden opretholdes. Derudover bør der først ske en reduktion i landbrugsstøtten for forsinket indsendelse af ansøgningen fra den første arbejdsdag efter påske. Dvs. tirsdag den 23. april.

Netop på grund af påsken bliver perioden (arbejdsdage), hvor det er muligt at lave ændringer til fællesskemaet meget kort. Ifølge Forordning 809/2014, artikel 15 stk. 2 kan ændringsfristen fastsættes indenfor følgende rammer:

"2. Ændringer, der foretages i henhold til stk. 1, skal meddeles den kompetente myndighed skriftligt senest den 31. maj det pågældende år med undtagelse af Estland, Letland, Litauen, Finland og Sverige, hvor de meddeles senest den 15. juni det pågældende år.

Uanset første afsnit kan medlemsstaterne fastsætte en tidligere sidste frist for meddelelse af ændringer. Denne frist må imidlertid tidligst fastsættes til 15 kalenderdage efter den sidste frist, der i overensstemmelse med artikel 13, stk. 1, er fastsat for indgivelse af enkeltansøgningen eller betalingsanmodningen."

Det vil sige, at ændringsfristen kan fastlægges så sent som 31. maj, og den ikke må være kortere end 15. kalenderdage. Derfor er der ikke noget til hinder for at ændringsfristen som minimum fastlægges til den 15. maj, som den har været de senere år.

I 2018 udsendte Landbrugsstyrelsen høringsbreve med én dags frist for besvarelse for de forholdsvis få markblokændringsforslag, der blev indsendt i Tast selv-service op til ændringsfristen i 2018. Dette blev af brugerne af systemet opfattet som en meget nidkær administrationspraksis. Som følge af dette har Landbrugsstyrelsen forslået i fællesskemabekendtgørelsens § 5, at er i 2019 fastsættes en ny tidligere frist for indsendelse af markblokændringsforslag den 29. april. Det er 13 dage (9 arbejdsdage) før ændringsfristen. Tidligere lå fristen samtidig med ændringsfristen. Hvis ansøgeren vil være sikker på at ændringsforslaget får virkning for ansøgningsåret, skal ændringsforslaget være indsendt inden denne frist. Landbrug & Fødevarer mener det er meget uhensigtsmæssigt, at perioden indskrænkes så væsentligt.

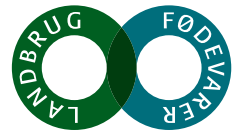
På den baggrund foreslår Landbrug & Fødevarer, at ændringsfristen som minimum udskydes til den 15. maj, og at perioden mellem fristen for indsendelse af markblokændringsforslag og ændringsfristen afkortes væsentligt.

Det skal supplerende bemærkes, at der i 2018 var betydelige problemer med Tast selv-service ved åbningen den 1. februar på grund af et stort antal ansøgere til ordningen for frivillige målrettede efterafgrøder. Årsagen til det store antal ansøgere kort efter åbningen er princippet om, at midlerne under ordningen tildeles efter først-til-mølle princippet. Landbrug & Fødevarer har arbejdet for at dette princip fremadrettet skal erstattes af en prioriteringsmodel, så denne udfordring undgås. Landbrugsstyrelsen vil imidlertid desværre først kigge på at lave ansøgningsmodellen om fra 2020. Som ordningen forventes udformet i 2019, står vi sandsynligvis med et endnu større pres for at få ansøgninger ind hurtigt i den kommende ansøgningsrunde.

Det er vigtigt, at Landbrugsstyrelsen i videst muligt omfang sikrer, at dette ikke vil give problemer. Alene af denne årsag, vil det være hensigtsmæssigt at åbne fællesskema 2019 tidligere, så systemet bliver testet forud for ansøgningsrunden for de kvælstofreducerende virkemidler. Derudover har Landbrug & Fødevarer et ønske om, at det bliver muligt at indsende fællesskema 2019 alene med henblik på at tilmelde målrettede efterafgrøder, så ansøgningen ikke i første omgang bliver mødt af blokerende fejlmeddelelser. Se også bemærkninger senere i høringssvaret vedr. ansøgning om frivillige målrettede efterafgrøder og det nye konverteringsskema.

1:1 indtegning for pleje af græs- og naturarealer

Det fremgår af bekendtgørelsesudkastets §15 og § 17, at den geospatiale ansøgning (1:1 indtegning) nu også indføres for tilsagn og tilskud om pleje af græs- og naturarealer. Som det fremgår af høringsmaterialet, har Danmark fået mulighed for at udskyde gennemførelsen af 1:1-indtegning frem til og med 2020. Eftersom vi oplevede massive udfordringer, da der blev indført 1:1 indtegning på økologisk arealtilskud i 2015 i form af massive sagsbehandlingstider for udbetaling af

tilskud, vil Landbrug & Fødevarer gerne kvittere for, at Landbrugsstyrelsen har taget sig ekstra tid til at udvikle et system og et regelsæt, der forhåbentlig ikke vil give de samme udfordringer, når denne ordning overgår til 1:1 indtegnning.

Det er vigtigt, at tilskud til pleje af græs og naturarealer, vådområdeprojekter, naturgenopretningsprojekter o.l. opleves som enkelt at gå til, så lodsejerne kan koncentrere sig om projekternes gennemførelse og pleje af arealer frem for administration og håndtering af afvigelser ift. indtegnning eller andet. Naturen er dynamisk, så det er vigtigt, at tilskudsordningen også kan håndtere den naturlige og dynamiske udvikling af arealer uden administrativt bøvl med konstante småjusteringer.

Pleje af græs- og naturarealer foregår typisk på meget ekstensive og dynamiske arealer, som vil være tæt på umulige at indtegne 1:1. Derfor erstattes det nuværende system, hvor ansøgeren kan korrigere det ansøgte areal i fællesskemaet til et mindre areal end det indtegnede, til et system hvor der i stedet tillades 10 % fleksibilitet i det indtegnede areal.

Det er helt essentielt, at der fortsat er en fleksibel tilgang til det støtteberettigede areal. Med den foreslåede fleksibilitet kan det blive meget svært – og måske tæt på umuligt – at ansøge om tilsagn på meget ekstensive arealer, fx med mange træer. Disse arealer vil typisk have en høj naturværdi. Dette er utilfredsstillende. Landbrug & Fødevarer opfordrer derfor til, at der findes en anden løsning til, hvorledes naturplejen kan understøttes på denne type arealer.

Det bemærkes i øvrigt, at det ikke er alle arealer, hvor der søges grundbetaling sammen med plejetilsagnet, der vil få glæde af den nye 10 % fleksibilitet, da der kun er en vis fleksibilitet (pro rata/markblokkens støtteprocent jf. § 3 i bekendtgørelsesudkastet) på arealer med permanent græs. Det er en udfordring, at mange af tilsagnsarealerne per definition ikke er permanent græs. Landbrug & Fødevarer ønsker, at der findes en løsning, så alle tilsagnsarealer kan få den samme fleksibilitet. Det har Landbrug & Fødevarer også arbejdet for overfor EU-Kommissionen.

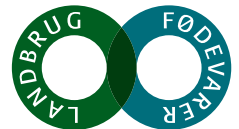
Der er endvidere fortsat nogle arealordninger i landdistriktsprogrammet, som ikke er omfattet af 1:1 indtegnning. Det fremgår ikke af høringsmaterialet, hvad der skal ske med disse ordninger.

Konvertering af tilsagn

Under § 14 fremgår det, at eksisterende tilsagn om tilskud til pleje af græs- og naturarealer skal konverteres til 1:1 indtegnning ved anvendelse af et konverteringsskema. Det fremgår, at konverteringsskemaet skal indsendes forud for anmodning om udbetaling af tilskud.

Generelt savner vi en beskrivelse af konsekvenserne ved overgangen til 1:1 indtegnning for nuværende tilsagnsarealer, og herunder en opgørelse af, hvor mange arealer, der anslås ikke at leve op til 1:1 kravet og dermed skal konverteres. Dette burde fremgå af høringsmaterialet.

I tilfælde, hvor det ikke er muligt at konvertere tilsagn på meget ekstensive arealer til 1:1 indtegnning (jf. bemærkningen i afsnittet ovenfor), er det meget vigtigt, at der findes en løsning for den fortsatte pleje af disse arealer. Fx en 100 % nationalt finansieret tilskudsordning målrettet særligt værdifulde naturarealer, som ikke kan rummes i LDP. Det vil være uacceptabelt, hvis indførelsen af et nyt ansøgningssystem medfører bortfald og tilbagebetaling af allerede indgåede flerårige tilsagn. Et andet alternativ for at løse udfordringen med konvertering er at tillade, at det bliver muligt at fortsætte eksisterende tilsagn under de eksisterende regler. Dermed skal der kun findes en løsning for de arealer, som vil blive afskåret fra at søge fremadrettet.

Konverteringsskemaet bør snarest muligt være tilgængeligt i Tast selv-service, så det er muligt at forbedre ansøgningsrunden bedst muligt. Det fremgår ikke af høringsmaterialet, om det er muligt at indsende fællesskemaet umiddelbart efter at konverteringsskemaet er indsendt. Landbrug & Fødevarer vil kraftigt opfordre til, at dette bliver muligt, da det dermed kan spare en arbejdsgang for landmand og konsulent. Alle landmænd, der har tilsagn, som skal konverteres, bør få tilsendt et brev med oplysninger om hvordan dette gøres. Derudover vil det være en hjælp til planlægningen af ansøgningerne, at rådgivningscentre kan få tilsendt en liste over de kunder, som de har fuldmagt til, som skal indsende et konverteringsskema i 2019.

Landbrug & Fødevarer savner en præcisering af, hvad der vil ske, hvis konverteringsskemaet ikke bliver indsendt. Vil det være muligt at ansøge uden – eller vil ansøgeren få en blokerende fejl i fællesskemaet? Det er i dag den forbindelse meget vigtigt, at manglende indsendelse af konverteringsskema ikke blokerer muligheden for at søge om målrettede frivillige efterafgrøder.

Nyt ansøgningsskema med ny ansøgningsperiode

Det har generelt været vigtigt for Landbrug & Fødevarer, at Landbrugsstyrelsens gennemførelse af EU's krav om den såkaldte geospatiale ansøgning gennemføres på en enkel måde, der ikke gør det mere ressourcekrævende at søge om tilskud, men tværtimod giver hurtigere udbetaling af tilskud. Det skal derfor bemærkes, at det er positivt, at der løbende har været en god dialog mellem Landbrugsstyrelsen, Landbrug & Fødevarer, SEGES og lokale landbrugsrådgivere, for at finde en konstruktiv løsning omkring indførelse af den geospatiale ansøgning. Overordnet set bakker Landbrug og Fødevarer op om det nye system, da det forventes at sikre hurtigere udbetaling af økologisk arealtilskud og tilskud til pleje af græs- og naturarealer.

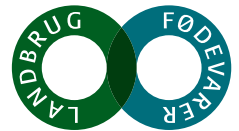
Det er dog en stor udfordring, at ansøgningsrunden fra den 3. juni 2019 til den 15. august 2019 er kort, forskudt i forhold til den almindelige ansøgningsrunde fra februar til april, samt at den ligger hen over sommerferieperioden. Det er essentielt, at ansøgningssystemet virker fra dag 1, at systemet er gennemtestet før åbning, og at Landbrugsstyrelsen gennem hele ansøgningsperiodens åbningstid er bemandet til at sikre en stabil drift og vejlede om det nye system. I den forbindelse er det afgørende, at de ansøgere, der skal anvende systemet, har haft mulighed for at teste systemet fra et brugerperspektiv.

Landbrug & Fødevarer vil opfordre til, at ansøgningsperioden fremadrettet åbner samtidig med fællesskemaet, så konsulenterne kan færdiggøre ansøgningerne – evt. som kladde – samtidig med planlægning af årets markplan, støtteansøgning i fællesskemaet og nye arealer, som de allerede på det tidspunkt ved kommer til bedriften i løbet af året.

Når ansøgningsrunden også erstatter ekstrarunden for økologisk arealtilskud, vil det være et stort ønske at ansøgningsperioden løber frem til 1. september, da mange nye forpagtninger først aftales efter årets høst og dermed ikke er faldet på plads den 15. august.

Det er vigtigt at ansøgere og konsulenter er i stand til at opnå overblik over en ansøgers samlede ansøgninger på tværs af ansøgningssystemer, og det er vigtigt, at der ikke skabes grundlag for dobbeltarbejde som følge af at der nu er separate ansøgningssystemer for henholdsvis grundbetaling og økologisk arealtilskud og pleje af græs- og naturarealer.

Der stilles i den forbindelse spørgsmål ved, om det er nødvendigt med et tilsagnsskema per ordning. Det kan betyde ret mange skemaer for blandt andet naturplejere, eksempelvis både konvertering, tilsagnsskemaer for økologisk arealtilskud og pleje af græs- og naturarealer, skemaer for MVJ og 20-årig fastholdelse. Dette kan i sig selv være fordyrende.

Det er meget vigtigt, at konsulent og landmand hurtigt kan tjekke, at der er søgt tilsagn til alle marker på bedriften og at alle marker – både med og uden tilsagn – er indberettet korrekt til Landbrugsstyrelsen. En række arbejdsgange er fortsat analoge. Fx den økologiske autorisation, og det er vigtigt at digitaliseringen fremadrettet udvides til hele den økologiske bedrift. Der er en udfordring der skaber dobbeltarbejde og risiko for fejl, at den økologiske autorisation ikke er digitaliseret og tænkt ind i det nye ansøgningsystem.

Med et separat tilsagnsskema er det teknisk muligt, at man kan indtegne ønsker om nye tilsagn på tværs af markblokgrænser. Det sker ved ansøgning om N2000 projekter. Det vil være et ønske at dette er muligt her også. Som det er nu, skal ansøgeren have fat i ansøgningen flere gange for at sende ændringsforslag først. Det komplicerer proceduren og øger risikoen for at glemme en ansøgning. I den forbindelse ønskes det afklaret, om Landbrugsstyrelsen også fremadrettet først vil ændre markblokindtegningen, når der er givet tilsagn til et areal. I den forbindelse har Landbrug & Fødevarer bemærket, at der i bekendtgørelsesudkastets § 5 stk. 3 fastslås, at det er på ansøgers risiko, såfremt markblokændringsforslag indsendes efter den 4. august. Denne frist vil for mange ligge midt i sommerferien. Det er derfor meget utilfredsstillende, hvis det reelt er denne frist der bliver afgørende for, om det er muligt at søge tilsagn til nye arealer der ikke ligger i markblok.

Ansøgning om udbetaling af tilsagn

Landbrug & Fødevarer håber jf. § 15, at det bliver en stor hjælp ved indtegningen af marker og tilsagnsmarker, at det fremadrettet vil være således, at størrelsen af den indtegnede mark der overlapper et registreret tilsagn om økologisk arealtilskud eller pleje af græs- og naturarealer anses som det anmeldte areal, hvor der søges om udbetaling af tilsagnene. Dette kan forhåbentlig være med til at reducere antallet af marker i tilskudsansøgningen. Dog mener Landbrug & Fødevarer, at der bør kigges på, om det fremadrettet også kan muliggøres at tegne marker på tværs af tilsagnstyper og tilskudssatser.

Driftsstabilitet og brugertests

Landbrug & Fødevarer mener det er meget vigtigt, at både fællesskema 2019 og de nye tilsagns- og konverteringsskemaer testes grundigt forud for ansøgningsrunden, både internt og eksternt.

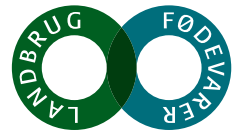
Det er vigtigt at sikre, at alle dele af Tast selv-service og skemaerne fungerer hurtigt, brugervenligt og smidigt, og at systemet generelt har tilstrækkelig performance og driftsstabilitet gennem begge ansøgningsrunder.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

I høringsmaterialet er beregningen af de erhvervsøkonomiske konsekvenser ved den ekstra ansøgningsrunde for økologisk arealtilskud og pleje af græs- og naturarealer ikke præciseret. Det bemærkes hertil, at der vil være et ekstra ressourceforbrug forbundet med konvertering af eksisterende tilsagn til det nye system, ligesom den særskilte ansøgningsrunde vil give meromkostninger, da landmænd og konsulenter skal have fat i ansøgningerne flere gange.

Derudover vil det give dobbeltarbejde for økologerne, at den økologiske autorisation endnu ikke er digitaliseret og tænkt ind i det nye ansøgningsystem.

Det fremgår også, at bekendtgørelsen medfører ændringer, der sikrer hurtigere udbetalinger af tilskud til erhvervet. Vi vil opfordre til at der i den forbindelse justeres på målene for udbetaling af økologisk arealtilskud og plejegræsordningerne, så 97% af tilsagnshaverne får udbetalt tilskud

inden 1. februar det følgende år, så den likviditetsmæssige fordel for landmanden bliver så høj som overhovedet muligt.

Kommunikation

Det er vigtigt, at ændringerne i denne bekendtgørelse følges op af en grundig vejledning om reglerne. Regelændringerne er markante og vil få stor betydning for arbejdstilrettelæggelsen for konsulenterne. Derudover betyder det også markante ændringer i kravene til landmændene – særligt i plejegræsordningen, der overgår til 1:1 indtegning. Derfor er der helt generelt brug for en grundig informationsindsats om det nye system.

Det skal endvidere bemærkes, at fuldmagt til Tast selv-service også bør omfatte fuldmagt til ansøgers p-nummer, jf. § 18. For nuværende lægges kommunikation vedrørende økologiautorisation i Tast selv-service ind via ansøgers p-nummer. Det giver udfordringer, da konsulenterne derved ikke har adgang til brevene.

Sidst men ikke mindst skal det bemærkes, at der er uoverensstemmelse i kommunikationen om, hvornår bekendtgørelsen træder i kraft. I Landbrugsstyrelsens nyhed står der 15. januar 2018 og i bekendtgørelsen står der 1. januar 2018.

Med venlig hilsen

Maria Skovager Østergaard
Chefkonsulent

Team EU

D +4533394227
M +4527245627
E MSO@if.dk